

OTSUS

07.08.2015 nr 5.1-5/15-026

Koondumisele nr 17/2015 HANZA Holding AB ja Metalliset Oy loa andmine

1. Koondumine

27.07.2015 esitas HANZA Holding AB volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid HANZA Holding AB, füüsiline isik Matti Hirvonen ja Oy MP-Group Ltd 01.07.2015 aktsiate ostu-müügilepingu. Tehingu tulemusel kuulub Metalliset Oy koondumise teate esitanud HANZA Holding AB valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 28.07.2015 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks HANZA Holding AB ja Metalliset Oy.

HANZA Holding AB (edaspidi HANZA; registrikood 556748-8399) on Rootsis registreeritud äriühing ning HANZA kontserni valdusettevõtja. HANZA aktsiad on noteeritud NASDAQ OMX First North Premier börsil. HANZA aktsionärid on hajutatud ja ühelegi aktsionärile ei kuulu rohkem kui 15% aktsiatest.

HANZA toodab allhanke korras elektroonikat, mehhaanikat ja kaabliköidiseid ning omab tootmisüksuseid Rootsis, Soomes, Eestis, Hiinas ja Poolas. Koondumise teate kohaselt on Eestis HANZA kontsernil kolm tütarettevõtjat: AS HANZA Mechanics Tartu, mis pakub nii EL-is kui ka väljaspool seda asuvatele klientidele mehhaanika tootmise, kooste ja tarneahela terviklahendusi; HANZA Alfaram Tartu OÜ, mis toodab kaabliköidiseid peamiselt EL-is asuvatele klientidele ning 30.12.2014 loodud HANZA SSC Tartu OÜ,

mille põhitegevusalaks on äriregistri teabesüsteemis märgitud ärinõustamine jm juhtimisalane nõustamine.

Metalliset Oy (edaspidi Metalliset; registrikood 0735704-5) on Soomes registreeritud äriühing, mille üle omab koondumise eelselt valitsevat mõju Soome kodanik Matti Hirvonen (isikukood [...]).

Metalliset on ülemaailmne mehhaanikatootja, millel on tehased Soomes, Eestis, Tšehhis ja Hiinas. Eestis tegutseb Metalliseti kontserni tütarettevõtja Metalliset Eesti AS, mille põhitegevuseks on allhanke korras mitmesuguste metalltoodete valmistamine erinevatele tööstusharudele. Äriühingul on kaks tehist (Narvas ja Arukülas), mis toodavad metallkonstruktsioone ja nende osi ning mida tarnitakse peamiselt EL-is asuvatele klientidele.

Koondumise järgselt omandab Metalliseti üle valitseva mõju HANZA.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2014. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Koondumise osaliste äritegevused kattuvad allhanke korras tootmisteenuste pakkumise osas, samas on koondumise osaliste pakutavad teenused oma olemuselt erinevad. Tootmisteenused võivad hõlmata näiteks elektroonika tootmise teenuseid (trükkplaatide varustamine elektrooniliste komponentidega, kaablikõidiste valmistamine), leht- ja raskemetalli töötlemist, masintöötlust ja toodete koostet. Nimetatud tootmisteenuseid pakutakse klientide jooniste ja tellimuste alusel ning oma olemuselt kujutab teenus allhanketeenust elektroonika-, mehhaanika-, kaabli- ja seadmehitus-ettevõtjatele.

Antud teenuste puhul on olulisi erinevusi ning igal üksikjuhtumil on ostja seisukohalt sobivad lahendused erinevad. Seega tarbimisomaduste poolest (nõudlus) ei ole erinevad lahendused omavahel asendatavad.

Koondumise teate kohaselt on HANZA kontsernil Eestis võimekus osutada lehtmatali töötlemise (CNC augustantsid kuni 3 mm paksuse materjali jaoks), kooste, masintöötluste

ja kaablikööidiste tootmisteenusid. Metalliset kontsernil on Eestis võimekus pakkuda raskemetalli töötlemise ja lehtmaterjali töötlemise (laserseadmed 10-15 mm paksuse materjali jaoks) tootmisteenusid. Lisaks on Metallisetil märgvärvimise võimekus ja automatiseeritud pinnatöötlusliin, mida HANZA-l ei ole. Kuigi mõlemad äriühingud pakuvad lehtmaterjali töötlemise tootmisteenusid, on tegemist erineva otstarbega lõpp-toodetega, mistõttu ei ole HANZA ja Metalliseti osutatavad teenused kliendi seisukohast asendatavad ja horisontaalne kattuvus nende tegevustes on piiratud.

Antud koondumise ja selle mõjude hindamisel ei ole vaja eristada erinevaid tootmisteenusid (olguigi, et erinevad ostjad eelistavad erinevaid tooteid ja teenuseid) või veelgi detailsemat jaotust, sõltuvalt toodete materjalidest ja funktsioonidest. Kuna erinevad ettevõtjad konkureerivad omavahel üldisel allhanke korras tootmisteenusete pakkumise kaubaturul, on tarbijal võimalus valida neile sobivam pakkuja. Seetõttu on Konkurentsiamet hinnanud antud koondumise mõjud kogu allhanke korras tootmisteenusete pakkumise ning nendega seonduvate teenuste hulгимүүgi kaubaturul.

Käesoleva koondumise puhul on käsitletud geograafilise kaubaturuna kogu Eesti territooriumit.

4. Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi Juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Kuna tootmisteenusete hulгимүүgi kogu kaubaturu kohta puudub vastav avalik statistika, kasutas Konkurentsiamet koondumise osaliste poolt esitatud arvestusi. Koondumise osalised esitasid 37 turuosalist, kes tegutsevad tootmisteenusete hulгимүүgi kaubaturul ning nimetatud äriühingute 2014. aasta käibeandmete põhjal kujunes kogu turumahuks 54,4 miljonit eurot. Seega kujunes Metalliseti turuosaks 10,5% ja HANZA turuosaks 6,7%, mis moodustab koondumise järgselt 17,2% ühise turuosa.

Juhendi mõistes on tegemist horisontaalselt kattuva kaubaturuga, siiski peab arvestama, et tegemist ei ole kogu turgu hõlmavate andmetega ning kaubaturu lõplik kogumaht võib olla esitatust suurem, seega ka koondumise osaliste turuosa võib kujuneda arvestuslikust oluliselt madalamaks.

Koondumise teates on välja toodud ettevõtjatest suurima turuosaga AS Favor (21,9%), kellele järgnevad Metalliset ja HANZA ühise turuosaga 17,2%. Eelnimetatud ettevõtjatele järgnes hulgaliselt konkurente, näiteks Hyrles OÜ (6,8%), OÜ Monik (6,6%), OÜ Well Tehnoloogia (4,8%), OÜ Vergine (4,7%), OÜ Alise Technic (3,7%), AS Saku Metall Allhanke Tehas (2,9%), Enemat OÜ (2,8%) jt.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba HANZA Holding AB ja Metalliset Oy koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Margus Kasepalu
Energeetika- ja postiosakonna juhataja peadirektori ülesannetes

Konkurentsiameti 07.08.2015 otsuse nr 5.1-5/15-026 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 14.08.2015